

การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไร่นาดิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

Participatory Action Research on Promoting Love to Read Habit of Prathom
Suxa 1 students at Ban Rai Nadee school under the office of Sakon Nakhon
Primary Educational Service Area 1

วิวา มานะสาร¹ สำราญ กำจัดภัย²

Wiwa Manasarn¹ Sumran Gumjudpai²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไร่นาดิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มเป้าหมาย
เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไร่นาดิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 8 คน โดยใช้
กระบวนการ วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมี 6 ขั้นตอนหลัก คือ เลือกรูปแบบที่เป้าหมาย สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับ
โรงเรียนและชุมชน ระบุปัญหาที่ต้องการพัฒนา ร่วมกันวางแผนเพื่อปฏิบัติงาน ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานและการ
ประเมินผลและส่งผลสะท้อนกลับ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการขาดนิสัยรักการอ่านของนักเรียน มีสาเหตุมาจาก 1) ครูขาดการจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่องและ
ประสานกับผู้ปกครอง 2) นักเรียนขาดทักษะการอ่าน 3) ผู้ปกครองขาดการเอาใจใส่ และ 4) โรงเรียนขาดหนังสือใหม่ๆ
และขาดกิจกรรมที่น่าสนใจ จากสาเหตุดังกล่าวผู้ร่วมวิจัยจึงได้จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านขึ้น ประกอบด้วย
1) กิจกรรมอ่าน เขียน และแต่งประโยคจากคำพื้นฐาน 2) กิจกรรมอ่านนิทานให้ลูกฟัง 3) กิจกรรมการเล่านิทาน 4) กิจกรรม
อ่านนิทานให้ครูฟัง และ 5) กิจกรรมเขียนเรื่องจากภาพ

2. ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทั้ง 5 กิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความตั้งใจ สนใจ กระตือรือร้น
ในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการทำกิจกรรม ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด มีการ
ซักถามเมื่อมีข้อสงสัย มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถาวร เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัย
รักการอ่านได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญในการอ่านและทุกคนมีผลการ
ประเมินนิสัยรักการอ่านผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

คำสำคัญ การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ABSTRACT

The study was conducted to investigate the effects of using the activities to promote the love read Habit of Prathom Suksa 1 students at Ban Rai Nadee School under the office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1. The target subjects were 8 Prathom Suksa 1 students who were studying in the second semester of 2013 academic year at Ban Rai Nadee School. The research was designed as participatory action research the contained 6 major stages: selecting the target area, creating good relationship with the school and the community, identifying the problems needed to be solved for development, participating in planning for actions, acting according to the plans, and evaluating for he reflections.

The study yielded these results:

1. The students lacked their love to read habit due to various problems: 1) the teacher did not organize the activities continuously and they did not coordinate with the students' parents; 2) the students did not have reading skills; 3) the parents did not take care and pay attention to their children's studies; 4) the school did not have new books and interesting activities. These problems caused the co-researchers to hold the activities to promote the habit of love to read for the students. These activities were 1) reading writing and composing the sentences from basic words, 2) reading tales to the children, 3) storytelling, 4) reading stories to the teachers, and 5) drawings from stories.

2. All 5 activities helped create the students' attention to, interest in and enthusiasm for taking part. They cooperated fully and could finished their assignments according to the given deadline. They questioned whenever they were not clear about the reading texts. They helped each other and their knowledge gained from learning was permanent. The activities effectively and successfully helped promote the quality and efficiency of the reading habit. The students' interest was stimulated and inculcated and making then perceive the importance of reading. Their love to read habit was evaluated and all could pass the evaluation.

Keywords : Participatory Action Research, Promoting Love-to-Read Habit

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จาก

แหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่ คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 37)

ดังนั้นเพื่อให้การเรียนการสอนภาษาไทยประสบความสำเร็จ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้บรรจุวิชาภาษาไทยให้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลัก เพื่อสร้างพื้นฐานพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4) ทั้งนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยมีมาตรฐานทั้งด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดี และวรรณกรรม โดยเฉพาะ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ได้กำหนดไว้ว่า ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 44)

การอ่านเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ผู้อ่านจึงต้องเรียน การอ่าน ออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 37) สอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, หน้า 2) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ และการใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญ และมีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ พรทิพย์ ชาดะรัตน์ (2546, หน้า 59) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ และมีความจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารจึงมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น เช่น สังคมข่าวสาร เนื้อหาสาระทางวิชาการ รวมทั้งข้อมูลต่างๆ ในชีวิตประจำวัน จะต้องอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้

ดังนั้นผู้มีทักษะในการอ่าน หรือมีความสามารถในการอ่าน คือ มีความสามารถอ่านได้มาก อ่านได้เร็ว อ่านได้ถูกต้อง และอ่านได้หลายภาษา จึงมีโอกาสประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ ในด้านสังคม ด้านการศึกษาหาความรู้ ตลอดจนข่าวสารข้อมูลได้กว้างไกล และทันสมัยกว่าผู้ที่ขาดทักษะในการอ่าน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอ่าน นั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัด สาระที่ 1 การอ่าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไว้ว่า นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ คล่องจองและข้อความสั้นๆ บอกความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน คาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่าน อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน มีมารยาทในการฟัง และเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แล้ว นักเรียนสามารถ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่วเข้าใจ ความหมายของคำและข้อความที่อ่านตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่งคำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 39) จากความมุ่งหมายของตัวชี้วัดดังกล่าว จึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอ่านให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีวิไล แสนแก้ว (2544, หน้า 26) ที่ได้กล่าวถึงการสอนอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ว่าการอ่านในระดับนี้เป็นการสอนอ่านเบื้องต้น เป็นการวางรากฐานให้ก้าวหน้าต่อไป จึงควรสอนกลไกในการอ่านที่สำคัญ เช่น การกวาดสายตาไปบนบรรทัดที่อ่านจากซ้ายไปขวาให้สม่ำเสมอ กวดขันการอ่านหนังสือที่ถูกต้อง ให้สามารถเล่าเรื่องที่อ่านนั้นได้ ฝึกฝนทักษะการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ ให้รู้จักประสมและการผันคำ และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 133) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับ

การอ่านว่า การเรียนในระดับพื้นฐานจะเน้นในด้านการอ่าน การเขียนได้ถูกต้อง มีความแม่นยำในหลักเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญสำหรับนักเรียนทุกคน นักเรียนที่เรียนในระดับพื้นฐานจะอ่านหนังสือออก จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องหลักและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย

นางธนุช ตริทิพบุตร เลขาธิการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จักรวรรดิแห่งชาติดีกล่าวว่าการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เรื่องสถิติการอ่านหนังสือของคนไทย ปี 2551 พบว่า คนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไปอ่านหนังสือลดลง จากร้อยละ 69.1 ในปี 2548 เป็นร้อยละ 66.3 ในปี 2551 จากจำนวนคนที่ไม่อ่านหนังสืออีกร้อยละ 33.7 นั้นใช้เวลาเพื่อดูโทรทัศน์ถึงร้อยละ 54.3 รองลงมาคือ ไม่มีเวลาอ่าน ไม่สนใจ หรือไม่ชอบอ่านหนังสือ และอ่านหนังสือไม่ออกตามลำดับ ซึ่งจากสถิติพบว่าคนไทยอ่านหนังสือลดลงเกือบทุกวัย ส่วนใหญ่จะใช้เวลาดูโทรทัศน์มากขึ้น ทำให้จินตนาการน้อยลง (หนังสือพิมพ์โพสทูเดย์, 10 ตุลาคม 2552) ซึ่งสรุปได้ว่าการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนรักการอ่านควรเริ่มแต่เยาว์วัยและต้องเริ่มต้นจากครอบครัวเป็นอันดับแรก โดยพ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก เพื่อให้ลูกได้ซึมซับพฤติกรรมดังกล่าวตั้งแต่แรกเกิด นอกจากนี้สถานศึกษาก็มีส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้เด็กรักการอ่าน โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านหนังสือเพิ่มเติมขึ้น

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มาเป็นเวลา 26 ปี จากการสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ เพื่อนครู นักเรียนและผู้ปกครอง พบว่าปัญหาการอ่านของนักเรียนเกิดจากสาเหตุใหญ่ๆ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนักเรียน เกิดจากขาดทักษะการอ่าน อ่านไม่คล่อง ไม่สนใจอ่าน ชอบเล่น ชอบดูโทรทัศน์มากกว่าอ่านหนังสือ ไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 2) ด้านครู เกิดจากขาดการส่งเสริมการอ่านที่ต่อเนื่อง ขาดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสม ขาดการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และครูละเลยไม่ให้การฝึกฝนการอ่านอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านผู้ปกครอง เกิดจากมีภาระรับผิดชอบมาก อ่านหนังสือไม่ได้ ไม่มีเวลา ขาดการดูแลเอาใจใส่ ไม่มีหนังสืออ่านที่บ้านและขาดการประสานจากครูประจำชั้น 4) อื่นๆ เช่น ไม่มีหนังสือใหม่ๆ ให้อ่าน ขาดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมกับวัยและต่อเนื่อง อันเป็นผล

ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก ไม่ชอบอ่านหนังสือ ซึ่งนำไปสู่การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต่ำ

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางที่จะส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียนจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของหลายเล่ม พบว่า การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมสามารถส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพชร บงบุตร (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านนาพระ พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสามารถพัฒนานิสัยรักการอ่านของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้ดี กล่าวคือ นักเรียนใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือต่างๆ มากขึ้น ทั้งในห้องเรียน ห้องสมุดและที่บ้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ประภัสสร ปันสวน (2547, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการรักการอ่านว่าทำให้มีความรู้ ความเพลิดเพลินและมีความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ ซึ่งกิจกรรมที่ชอบมากที่สุด คือ การวาดภาพจากการอ่าน สำหรับพฤติกรรมรักการอ่านนั้นนักเรียนจะใช้เวลาในการอ่านหนังสือมากขึ้น หนังสือที่ชอบ คือ หนังสือนิทาน นอกจากนี้งานวิจัยของ จิตรลดา ไผตรีจิตร (2548, บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่องการศึกษานิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตบางพลัด พบว่า นิสัยรักการอ่านของนักเรียนหญิงและชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่ต่างกันมีระดับนิสัยรักการอ่านไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจรงค์ ปันคล้าย (2551, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่าน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี พบว่า ปัจจัยที่มีผลทางบวกกับนิสัยรักการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ ฐานะ เศรษฐกิจของครอบครัว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การสนับสนุนด้านการอ่านของผู้ปกครอง ลักษณะทาง

กายภาพของห้องสมุดและห้องเรียน การสนับสนุนด้านการอ่านของครู

การวิจัยปฏิบัติการเป็นการวิจัยประเภทหนึ่ง ที่สามารถทำให้การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนประสบผลสำเร็จ เนื่องจากการวิจัยประเภทนี้มีลักษณะการดำเนินการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความยืดหยุ่นในตัวเองสูง สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามความสามารถของนักเรียน และใช้กระบวนการปฏิบัติอย่างมีระบบ ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และวิเคราะห์ วิจัยและประเมินผลการปฏิบัติ มีวงจรในการปฏิบัติ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผลเพื่อปรับปรุง การดำเนินต่อเนื่องไปจนกว่าจะได้ข้อสรุปที่แก้ไขปัญหาได้จริง หรือพัฒนาสภาพการณ์ของสิ่งที่ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ดาวเรือง ชิงโพธิ์, 2541, หน้า 50) และสอดคล้องกับแนวการศึกษาของ จัณท์ชิตา พุกขานานนท์ (2543, หน้า 88) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นและควรมีการปลูกฝังให้เด็กมีพฤติกรรมการอ่านจนเป็นนิสัย เพื่อใช้การอ่านเป็นแนวทางในการศึกษาหาความรู้ แนวทางที่จะปลูกฝังให้เด็กมีพฤติกรรมการอ่านนั้น จะต้องใช้เวลาใน

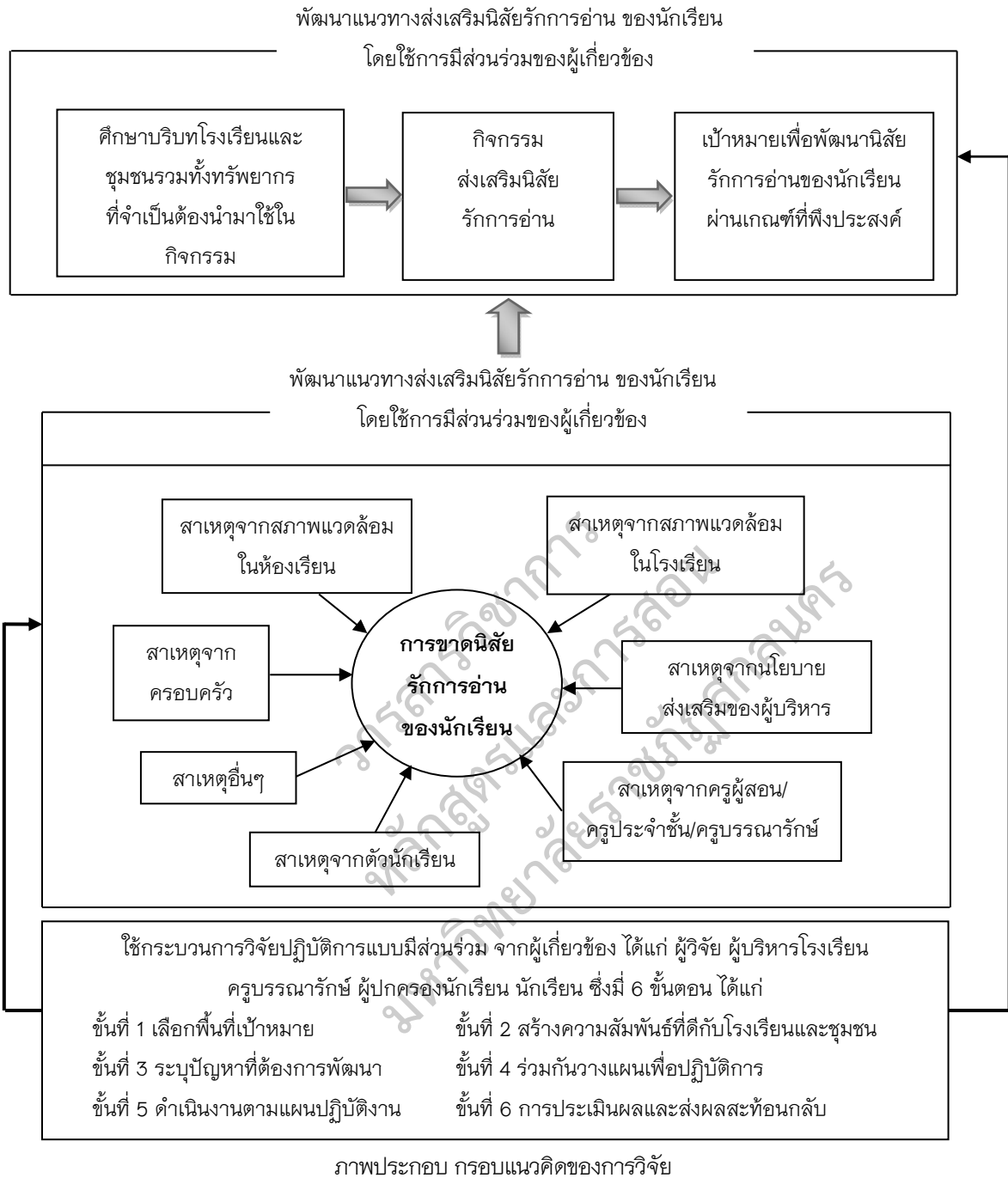
การสั่งสมการอ่านเป็นระยะเวลาานาน จุดเริ่มต้นมาจากครอบครัวหรือบิดามารดาที่จะปลูกฝังหรือส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านให้กับเด็กๆ ตั้งแต่วัยก่อนเข้าเรียนหรือวัยอนุบาล โดยบิดามารดาควรจะใช้เวลาประมาณ 20 นาทีต่อวัน ในการอ่านหนังสือให้ลูกฟังเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกและเป็นการสร้างค่านิยมในการอ่านให้เป็นนิสัย

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไร่ญาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งเป็นนักเรียนที่ควรได้รับการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ซึ่งผลของการวิจัยจะช่วยให้นักเรียนรักการอ่านที่ยั่งยืนเป็นพื้นฐานของการศึกษาในชั้นสูงต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไร่ญาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 เลือกพื้นที่เป้าหมาย ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ โดยการเจาะจง คือ โรงเรียนบ้านไร่ญาติ สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นพื้นที่เป้าหมายเพราะเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยทำการสอน
ขั้นตอนที่ 2 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับโรงเรียนและชุมชน ผู้วิจัยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีโดยการพูดคุย รับฟังความคิดเห็นปัญหาและข้อเสนอแนะจากนักเรียน เพื่อนครู และผู้ปกครองเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ 3 ระบุปัญหาที่ต้องการพัฒนาและศึกษาแนวทางแก้ไข ผู้วิจัยได้ประชุมกับผู้ปกครองเพื่อสอบถามปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ขั้นตอนที่ 4 ร่วมกันวางแผนเพื่อปฏิบัติการ ผู้วิจัยนำผลจากการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มาให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันวิพากษ์ ซึ่งมีประเด็นสำคัญ คือ กิจกรรมที่จะใช้ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ และได้ลงมือปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ ได้แก่ ประชุมผู้ปกครอง สร้างความเข้าใจและข้อตกลงระหว่างการใช้กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ได้แก่ กิจกรรมอ่าน เขียน และแต่งประโยคจากคำพื้นฐาน กิจกรรมอ่านนิทานให้ลูกฟัง กิจกรรมเล่านิทาน กิจกรรมการอ่านนิทานให้ครูฟัง และกิจกรรมเขียนเรื่องจากภาพ โดยติดต่อประสานกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลและส่งผลสะท้อนกลับ ผู้ร่วมวิจัยร่วมกันสรุปผลการใช้กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ร่วมกันประเมินผลและร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินกิจกรรมหลังจากที่ดำเนินการเสร็จสิ้น โดยกลุ่มผู้วิจัยร่วมกันหาข้อสรุปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น จุดแข็ง จุดอ่อนที่เกิดขึ้นจากการใช้กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการที่จะนำไปปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ คือ ตัวชี้วัดนิสัยรักการอ่าน

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไรรักษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 8 คน

1.2 ทีมงานผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

1.2.1 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.2.2 ครูบรรณารักษ์ จำนวน 1 คน

1.2.3 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน

1.2.4 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 8 คน

1.2.5 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

2.2 แบบบันทึกการอ่าน กิจกรรมอ่านนิทานให้ครูฟัง

2.3 แบบประเมินนิสัยรักการอ่าน

2.4 การสังเกตพฤติกรรมการใช้มุมหนังสือห้องสมุด และการยืมหนังสือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการประชุมผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนบ้านไรรักษา การประชุมผู้ปกครอง การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน การสอบถามความคิดเห็น และการสังเกตขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้วิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไรรักษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จากการร่วมประชุมระดมสมอง การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ การสอบถามความคิดเห็น การเยี่ยมบ้าน ทำให้ทราบถึงปัญหาที่ทำให้นักเรียนขาดนิสัยรักการอ่าน เกิดจากปัจจัยหลายสาเหตุ ได้แก่ ปัจจัยจากโรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุดขาดหนังสือใหม่ๆ ขาดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่น่าสนใจ หลากหลาย และขาดการต่อเนื่อง ปัจจัยจากครู เช่น ขาดกิจกรรมการอ่านที่เหมาะสม ขาดการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง ขาดการกระตุ้น ขาดการให้การเสริมแรงและขาดการประสานระหว่างครูและผู้ปกครอง ปัจจัยจากผู้ปกครอง เช่น อ่านหนังสือไม่ค่อยได้ ขาดการประสานจากทางโรงเรียน ที่บ้านไม่มีหนังสืออ่าน มีภาระรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ และปัจจัยจากนักเรียน เช่น ขาดทักษะการอ่าน อ่านหนังสือไม่ได้ ชอบดูทีวี ชอบเล่นเกม และชอบเล่นกับเพื่อน เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ก่อให้เกิด

ปัญหาจากมากไปหาน้อย พบว่า ปัจจัยจากครูเป็นสาเหตุหลักที่เด็กขาดนิสัยรักการอ่าน รองลงมา คือ ปัจจัยจากตัวนักเรียน ปัจจัยจากผู้ปกครองและปัจจัยจากโรงเรียน และแหล่งเรียนรู้

2. ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไร่มาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สืบเนื่องจากกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนทำให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และช่วยในการจัดการเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

3. กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง กล่าวคือ สามารถระดมการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทั้งการร่วมคิด วิเคราะห์ วางแผนหาแนวทางในการแก้ปัญหา การขาดนิสัยรักการอ่าน กิจกรรมที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดขึ้น 5 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมอ่านเขียนและแต่งประโยคจากคำพื้นฐาน กิจกรรมอ่านนิทานให้ลูกฟัง กิจกรรมเล่านิทาน กิจกรรมอ่านนิทานให้ครูฟัง และกิจกรรมเขียนเรื่องจากภาพ เมื่อได้กิจกรรมแล้วก็มีส่วนร่วมในการนำไปปฏิบัติ ผู้วิจัยมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ให้การเสริมแรงและติดต่อประสานกับผู้ปกครอง ครูบรรณารักษ์มีส่วนร่วมในการให้บริการด้านห้องสมุด ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลเอาใจใส่ ส่งเสริมการอ่านของบุตรหลานที่บ้าน ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการให้กำลังใจ ให้งบประมาณและคอยช่วยเหลือแนะนำ ส่วนตัวนักเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ผู้ร่วมวิจัย ทั้งผู้วิจัย ผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ ผู้ปกครองและตัวนักเรียนยังมีส่วนร่วมในการประเมินผล ร่วมกันสรุปผลการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 5 กิจกรรม เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไร่มาติ สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมนั้น ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน มีความตั้งใจในการอ่าน สนใจอ่านอย่างจริงจัง อ่านแล้วสามารถถ่ายทอดสิ่งที่อ่าน โดยการเขียน และนำเสนอความรู้ที่ได้จากการอ่านผ่านการพูดและการเล่าเรื่อง นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ อ่านหนังสือได้ทุกที่ทุกเวลา จนเป็นนิสัยรักการอ่าน ผลการดำเนินงานนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการอ่านของตนเอง จากการสังเกตพัฒนาการอ่านของนักเรียน นักเรียนได้รับความรู้จากประสบการณ์จริง เชนเหตุการณจริง นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถาวร เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะรักการอ่านได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญของการอ่านสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพันธ์ หินซุษย (2546, หน้า 83-86) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ ส่งผลให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน และมีความพยายามในการอ่านของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความกระตือรือร้นในการอ่านและมีความสุขในการร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัย น้ำผึ้ง หอมจันทร์ (2553, หน้า 70-74) ที่ได้ทำการวิจัยและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในระดับประถมศึกษา พบว่า กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเป็นกระบวนการที่หลากหลาย เสริมสร้างประสบการณ์ เพิ่มพูนความรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ อย่างมีความสุขและเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 13-15) หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ

สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ด้านความต้องการและรูปแบบกิจกรรมส่งเสริม นิยรักการอ่านของบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า โรงเรียน ครู ผู้ปกครองนักเรียน มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังนิยรักการ อ่านของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพชร บงบุตร (2549, หน้า 139-140) ที่ได้ศึกษากระบวนการ วิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างนิยรักการอ่านของ นักเรียนโรงเรียนบ้านนาพระ พบว่า การระดมความคิดเห็น ของผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้วิจัย คณะครู ผู้ปกครองนักเรียนได้ ร่วมมือกันแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ปรากฏผลเป็นที่น่า พพอใจในทุกขั้นตอนของกระบวนการ นอกจากนี้ความ ต้องการกิจกรรมส่งเสริมนิยรักการอ่านโดยจัดกิจกรรม ให้กับผู้เรียน ได้เรียนรู้โดยใช้การอ่าน สามารถนำความรู้ ไปปรับใช้กับชีวิตประจำวัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสนุกสนานเพลิดเพลินและเกิดความรู้ที่กว้างขวาง ดังนั้นจึงควรปลูกฝังให้นักเรียนรักการอ่านและมีนิยรัก การอ่านอย่างยั่งยืน ดังที่ ดวงพร พวงเพชร (2541, หน้า 24-25) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้และฝึกฝน เพื่อให้เกิดทักษะ เพราะมิได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และการทำให้เด็กมีการฝึกฝนนั้นจำเป็นต้องให้เด็กมีนิยรัก การอ่าน การปลูกฝังให้เด็กมีนิยรักการอ่าน ย่อมทำ ให้เด็กเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านที่ช่วย ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียน การงาน การพักผ่อน หย่อนใจ หรือการเปิดโลกทัศน์ในเรื่องต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มี อยู่ในหนังสือและนิยรักการอ่านเท่านั้นที่ทำให้เด็กรู้ถึง ความสำคัญของการอ่านหนังสือ ดังที่ มีเดีย จุฬา (2549, หน้า 14) กล่าวว่า การอ่านถือเป็นหัวใจในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และมีความสำคัญยิ่งต่อการนำพาชีวิต ไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นเด็กทุกเพศทุกวัยจะต้องได้รับการ ฝึกฝนและปลูกฝังให้มีนิยรักการอ่าน

2. ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไร่ญาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 8 คน โดยดำเนินกิจกรรม จำนวน 5 กิจกรรม

ประกอบด้วย กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมอ่าน เขียนและแต่ง ประโยคจากคำพื้นฐานเป็นกิจกรรมการฝึกอ่าน เขียน ซึ่งเป็นพื้นฐานในการปลูกฝังนิยรักการอ่าน กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมอ่านนิทานให้ลูกฟัง เป็นการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอ่านหรือเล่านิทานให้ลูกฟังเพื่อช่วยปลูกฝัง นิยรักการอ่านที่บ้าน กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเล่านิทาน เป็นกิจกรรมที่นักเรียนนำนิทานที่ได้ฟังนำมาเล่าให้ครูและ เพื่อนร่วมชั้นฟังเป็นการฝึกการจับใจความสำคัญและเป็น การส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองและการกล้าแสดงออก กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมอ่านนิทานให้ครูฟังเป็นกิจกรรมที่ นักเรียนเลือกนิทานอีสปสั้นๆ ที่สนใจ อ่านให้ครูฟัง โดยครู คอยจดบันทึกสถิติที่นักเรียนอ่าน และกิจกรรมที่ 5 กิจกรรมเขียนเรื่องจากภาพ เป็นกิจกรรมที่ครูนำรูปภาพ จากนิทานต่างๆ มาให้นักเรียนแต่งเรื่องใหม่ตามจินตนาการ พบว่า นักเรียนมีความตั้งใจ สนใจ กระตือรือร้นในการทำ กิจกรรมเป็นอย่างดี โดยให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการ ทำกิจกรรม ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด มีการซักถาม เมื่อมีข้อสงสัย มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถ พัฒนานักเรียนให้ได้รับความรู้ตามประสบการณ์จริง แสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ มีส่วนร่วมในกิจกรรม นักเรียน เกิดการเรียนรู้ที่ถาวร เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะนิยรัก การอ่านได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการ อ่าน เห็นความสำคัญในการอ่านและมีนิยรักการอ่าน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อ ส่งเสริมนิยรักการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีข้อเสนอแนะต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิยรักการอ่าน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีนิยรักการ อ่านเพิ่มขึ้นหลังจากดำเนินกิจกรรม ดังนั้นเพื่อให้นักเรียน เกิดนิยรักการอ่านที่ยั่งยืน ครูและผู้ปกครองต้องประสาน ความร่วมมือ วิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางการจัดกิจกรรม ให้หลากหลาย ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ดังนั้นโรงเรียนควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทุกระดับชั้น โดยการจัดหาหนังสือที่หลากหลายไว้ในมุมหนังสือของแต่ละห้อง และควรหารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้เหมาะกับวัย ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยต้องศึกษาเทคนิคต่างๆ ในการวิจัยอย่างถ่องแท้และควรมีการทดลองปฏิบัติก่อน

2.2 การวิจัยที่มีผลการวิจัยที่เป็นนามธรรม เช่น นิสัยรักการอ่านเป็นสิ่งที่ประเมินยาก ต้องศึกษาให้เข้าใจและมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน

2.3 ควรมีการวิจัยและพัฒนากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยจัดทุกระดับชั้น เพื่อเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านที่ยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จันทร์ชิตา พฤษนานนท. (2543). การสร้างนิสัยรักการอ่านให้ลูก. *ใกล้หมอ*, 24(8), 88-89.
- จิตรลดา ไผตรีจิตร. (2549). *การศึกษานิสัยรักการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตบางพลัด*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงพร พวงเพชร. (2541). *การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดาวเรือง ชิงโพธิ์. (2541). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบธรรมนุญการสออ่าน*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- น้ำผึ้ง หอมจันทร์. (2553). *การวิจัยและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- เบญจรงค์ ปั่นคล้าย. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่าน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดนิมมานรดี เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภัสสร ปันสวน. (2547). *การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. ดันคว่ำอิสระ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงเพชร บงบุตร. (2549). *การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน ของนักเรียนโรงเรียนบ้านนาพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรทิพย์ ชาดะรัตน์. (2546). *คุณภาพสื่อหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับประชาชน "ตามอัธยาศัย"*. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.
- พีเดีย จุฬา. (2549, ตุลาคม-ธันวาคม). รักการอ่าน...นำชีวิตสู่ความสำเร็จ. *วารสารวิชาการ*, 9(4), 14-17.
- ศรียา นิยมธรรม. (2549). *ปัญหายุ่งยากทางการเรียนรู้ พิมพ์ครั้งที่ 3*. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.

ศรีวิไล แสนแก้ว. (2544). การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนแบบ Storyline. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุนันทา หมั่นเศรษฐวิทย์. (2552). หลักและวิธีสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

อรพินท์ หินซุย. (2546). การพัฒนาการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองฝิ่งแดง อำเภอโพธาราย จังหวัดร้อยเอ็ด. การค้นคว้าแบบอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร